

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

13.09.2019

№ 2954

Київ

Про взяття до відома та врахування в роботі інформації, викладеної в акті планової перевірки дотримання вимог Закону України "Про запобігання корупції" в Адміністрації Державної прикордонної служби України від 09 вересня 2019 року

Відповідно до пункту 8 частини першої, частини другої статті 12 Закону України "Про запобігання корупції" та Порядку оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством з питань запобігання корупції, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 09 червня 2016 року № 5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 липня 2016 року за № 1019/29149, Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Взяти до відома та врахування в роботі інформацію, викладену в акті планової перевірки дотримання вимог Закону України "Про запобігання корупції" в Адміністрації Державної прикордонної служби України від 09 вересня 2019 року, що додається.

2. Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення до Адміністрації Державної прикордонної служби України копії акта планової перевірки дотримання вимог Закону України "Про запобігання корупції" в Адміністрації Державної прикордонної служби України від 09 вересня 2019 року.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національного агентства з питань запобігання корупції Скопича О.Д.

Голова

Олександр МАНГУЛ

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення
Національного агентства

Протокол № 54
засідання Національного агентства
від 13 вересня 2019 року

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

АКТ

планової перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» в Адміністрації Державної прикордонної служби України

м. Київ

09 вересня 2019 року

Вступна частина

Початок, закінчення перевірки: з 05 серпня по 03 вересня 2019 року.

Відомості про об'єкт перевірки: Адміністрація Державної прикордонної служби України (далі – Адміністрація Держприкордонслужби) вул. Володимирська, буд. 26, м. Київ, 01601, код ЄДРПОУ 00034039.

Перевірка проводилась комісією Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство), створеної та склад якої затверджено наказом Голови Національного агентства від 26 липня 2019 року № 96/19, до якої увійшли:

Підорін Олександр Олександрович – уповноважена особа Національного агентства, заступник керівника Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції, керівник комісії;

Гармаш Олена Олександрівна – уповноважена особа Національного агентства, головний спеціаліст відділу з питань політики у сфері захисту викривачів Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції;

Коваль Ірина Володимирівна – уповноважена особа Національного агентства, головний спеціаліст відділу з питань політики у сфері захисту викривачів Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції;

Панасюк Катерина Валеріївна – уповноважена особа Національного агентства, головний спеціаліст відділу з питань розробки та моніторингу виконання антикорупційних програм Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції;

Савіч Сергій Володимирович – уповноважена особа Національного агентства, головний спеціаліст відділу взаємодії з уповноваженими підрозділами (особами) із запобігання та виявлення корупції Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції.

Перелік питань, які перевірялись:
визначення стану організації роботи із запобігання і виявлення корупції;
встановлення можливих фактів порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

Описова частина:

Організація роботи із запобігання і виявлення корупції

Згідно з пунктом 1 Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 533 (далі – Положення про Адміністрацію Держприкордонслужби), Адміністрація Держприкордонслужби є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні.

Підпунктом 1 пункту 5 Положення про Адміністрацію Держприкордонслужби визначено, що Адміністрація Держприкордонслужби з метою організації своєї діяльності забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх реалізацією в апараті Адміністрації Держприкордонслужби, органах Держприкордонслужби, на підприємствах, в установах, що належать до сфери її управління.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04 вересня 2013 року № 706 «Питання запобігання та виявлення корупції» (далі – Постанова № 706) затверджено Типове положення про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – Типове положення).

Абзацом другим пункту 3 Постанови № 706 доручено, в тому числі, керівникам центральних органів виконавчої влади, з урахуванням вимог затвердженого цією постановою Типового положення утворити (визначити) та забезпечити функціонування підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції у межах загальної чисельності працівників апаратів центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів.

Згідно з пунктом 1 Типового положення уповноважений підрозділ (особа) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважений підрозділ) утворюється (визначається) у порядку, визначеному законодавством, зокрема за рішенням керівника центрального органу виконавчої влади, у апараті центрального органу виконавчої влади.

Уповноважена особа визначається у разі недоцільності утворення в органі виконавчої влади, на підприємстві, в установі та організації уповноваженого підрозділу з огляду на структуру, чисельність працівників, у тому числі тих, які є суб'єктами декларування, а також обсяг, характер та складність роботи.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» у складі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону,

територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону, органів охорони державного кордону функціонують підрозділи спеціального призначення, зокрема, забезпечення внутрішньої та власної безпеки.

Згідно з довідкою, наданою листом Адміністрації Держприкордонслужби від 03 вересня 2019 року № 0.188-8409/0/6 (далі – Довідка), питання запобігання та виявлення корупції у 2016 році було покладено на управління внутрішньої та власної безпеки (із регіональними підрозділами) Держприкордонслужби, яке утворено відповідно до Директиви Голови Держприкордонслужби № 01108 від 26 жовтня 2004 року у складі 258 осіб.

Відповідно до наказу Адміністрації Держприкордонслужби від 22 листопада 2014 року № 1018-ОС на посаду начальника управління внутрішньої безпеки Адміністрації Держприкордонслужби призначено Слюсарєва В.О.

Згідно з наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 28 травня 2015 року № 444-ОС на посаду начальника управління внутрішньої безпеки Адміністрації Держприкордонслужби призначено Баранецького Р.Ф.

Наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 21 червня 2017 року № 344-АГ уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в Держприкордонслужбі визначено начальника управління соціально-гуманітарного забезпечення та психологічної роботи Департаменту персоналу полковника Примаченка О.М.

Відповідно до витягу з наказу Голови Держприкордонслужби від 01 вересня 2017 року № 905-ОС полковника Примаченка О.М. призначено на посаду заступника директора департаменту – начальником управління соціально-гуманітарного та морально-психологічного забезпечення Департаменту організації повсякденної діяльності та соціально-гуманітарного забезпечення, звільнивши з займаної посади.

У структурі Адміністрації Держприкордонслужби за 2018 рік та 2019 роки у Департаменті апаратної роботи та комунікацій передбачено посаду Помічника Голови Держприкордонслужби (уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції).

Згідно із наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 08 квітня 2019 року № 29 «Про внесення змін до наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України від 21 червня 2017 року № 344-АГ» уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в Держприкордонслужбі визначено помічника Голови Держприкордонслужби полковника юстиції Лящука С.Ф.

Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Держприкордонслужби (далі – Положення про уповноважену особу) затверджено Головою Держприкордонслужби від 11 липня 2017 року.

Згідно з пунктом 1 Типового положення уповноважений підрозділ (особа) з питань запобігання та виявлення корупції утворюється (визначається) у порядку, визначеному законодавством, зокрема за рішенням керівника центрального органу виконавчої влади.

Відповідно до пункту 1 Положення про уповноважену особу уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції визначається у порядку, визначеному законодавством за рішенням Голови Держприкордонслужби.

Згідно з абзацом другим пункту 3 Типового положення керівник уповноваженого підрозділу органу виконавчої влади підзвітний і підконтрольний посадовій особі Секретаріату Кабінету Міністрів України, визначеній Міністром Кабінету Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

Абзацом другим пункту 3 Положення про уповноважену особу визначено, що уповноважена особа Держприкордонслужби підзвітна і підконтрольна посадовій особі Секретаріату Кабінету Міністрів України, визначеній Міністром Кабінету Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

Посадова інструкція помічника Голови Державної прикордонної служби України (уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції) (далі – Посадова інструкція уповноваженої особи) затверджена Головою Держприкордонслужби від 27 грудня 2018 року.

Згідно із абзацом другим пункту 1 Посадової інструкції уповноваженої особи помічник Голови Держприкордонслужби (уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції) підзвітний і підконтрольний Голові Держприкордонслужби та посадовій особі Секретаріату Кабінету Міністрів України, визначеній Міністром Кабінету Міністрів України.

Пунктом 6 Типового положення встановлено, що втручання у діяльність уповноваженого підрозділу під час здійснення ним своїх повноважень, а також покладення на уповноважений підрозділ обов'язків, що не належать або виходять за межі його повноважень чи обмежують виконання покладених на нього завдань, забороняється.

Відповідно до пункту 6 Положення уповноваженої особи втручання у діяльність уповноваженої особи під час здійснення нею своїх повноважень, а також покладення на уповноважену особу обов'язків, що не належать або виходять за межі її повноважень чи обмежують виконання покладених на неї завдань, забороняється.

Пунктом 6 Посадової інструкції уповноваженої особи також передбачена заборона втручання у діяльність помічника Голови Держприкордонслужби (уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції) під час здійснення ним своїх повноважень, а також покладення на нього обов'язків, що не належать або виходять за межі його повноважень чи обмежують виконання покладених на нього завдань.

Водночас, Посадова інструкція уповноваженої особи серед основних завдань помічника Голови Держприкордонслужби (уповноваженої особи) містить інші завдання, які не визначені Положенням про уповноважену особу.

У Методичних рекомендацій щодо діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, затверджених рішенням Національного агентства від 13 липня 2017 року № 317, уповноважений підрозділ (особа) з питань запобігання та виявлення корупції визначено як самостійний відокремлений та функціонально незалежний

структурний підрозділ (особа) в державному органі, органі влади Автономної Республіки Крим, органі місцевого самоврядування та організаціях на який покладено виключно функції впровадження та реалізації заходів щодо запобігання та виявлення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

При цьому для визначення штатної чисельності працівників уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції в державних органах рекомендується застосовувати орієнтовне співвідношення чисельності працівників уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції до загальної кількості працівників – 1/100.

Відповідно до додатку № 1 постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2014 року №85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» гранична чисельність Адміністрації Держприкордонслужби України 612 осіб.

Таким чином, у Адміністрації Держприкордонслужби доцільно утворити самостійний відокремлений та функціонально незалежний структурний підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції чисельністю – 6 штатних одиниць.

Стан організації та планування роботи щодо запобігання і виявлення корупції

Відповідно до підпункту 1 пункту 4 Типового положення одним із основних завдань уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції є підготовка, забезпечення та контроль за здійсненням заходів щодо запобігання корупції.

Згідно з підпунктом 1 пункту 4 Положення про уповноважену особу одним з основних завдань уповноваженої особи є координація роботи щодо підготовки, забезпечення та контроль за здійсненням заходів щодо запобігання корупції у Держприкордонслужбі.

Відповідно до підпункту 1 пункту 5 Положення про уповноважену особу уповноважена особа відповідно до покладених на неї завдань спрямовує діяльність Центру профілактики корупційних ризиків та виховання доброчесності Держприкордонслужби щодо розробки та проведення заходів по запобіганню корупційним правопорушенням, а також здійснює контроль за їх проведенням.

Згідно з пунктом 12 Типового положення затвердження планів роботи уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється посадовою особою Секретаріату Кабінету Міністрів України, визначеною Міністром Кабінету Міністрів України (до 16 листопада 2016 року – Урядовим уповноваженим з питань антикорупційної політики).

Пунктом 10 Положення про уповноважену особу передбачено, що координація, затвердження планів роботи та методичне забезпечення діяльності помічника Голови Держприкордонслужби (уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції) здійснюється посадовою особою

Секретаріату Кабінету Міністрів України, визначеною Міністром Кабінету Міністрів України.

План роботи Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Адміністрації Держприкордонслужби на IV квартал 2017 року підписано уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Держприкордонслужби Примаченком О.М., затверджено заступником Голови Держприкордонслужби Бляшенком О.В. 06 листопада 2017 року та погоджено Уповноваженою особою Секретаріату Кабінету Міністрів України Склярєнко М.В. 14 листопада 2017 року.

План роботи Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Адміністрації Держприкордонслужби на 2018 рік підписано уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Держприкордонслужби Примаченком О.М., затверджено заступником Голови Держприкордонслужби Бляшенком О.В. та погоджено Уповноваженою особою Секретаріату Кабінету Міністрів України Склярєнко М.В. 17 жовтня 2018 року.

План роботи Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Адміністрації Держприкордонслужби на 2019 рік підписано уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Держприкордонслужби Примаченком О.М., затверджено заступником Голови Держприкордонслужби Бляшенком О.В. та погоджено Уповноваженою особою Секретаріату Кабінету Міністрів України Склярєнко М.В. 17 грудня 2018 року.

Про стан виконання заходів, передбачених Планами уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Держприкордонслужби на IV квартал 2017 року та 2018 рік підготовлені звіти, підписані уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Держприкордонслужби Примаченком О.М., затверджені Головою Держприкордонслужби Цигикалом П.О.

Відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 265 (далі – Постанова № 265) «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки» (далі – Державна програма) центральні органи виконавчої влади, зокрема, зобов'язані визначити з числа заступників керівників центральних органів виконавчої влади посадових осіб відповідальних за координацію здійснення передбачених Державною програмою заходів та подавати щороку до 15 лютого, 15 квітня, 15 липня та 15 жовтня Національному агентству інформацію про стан виконання Державної програми.

Відповідно до абзацу другого пункту 5 Постанови № 265 у період до утворення та початку діяльності Національного агентства Міністерству юстиції України доручено забезпечити отримання інформації, передбаченої абзацом четвертим пункту 3 Постанови № 265.

Згідно з листом Адміністрації Держприкордонслужби контроль та координацію здійснення передбачених Державною програмою заходів покладено на заступника Голови Держприкордонслужби генерал-лейтенанта Бляшенка О.В.

Комісії з перевірки надано розроблені заходи з виконання Державної програми та інформацію про стан виконання Державної програми, яка надавалась на виконання пункту 3 Постанови № 265.

Проведення організаційної та роз'яснювальної роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції, надання методичної та консультаційної допомоги з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства

Відповідно до підпунктів 2, 4 пункту 4 Типового положення до основних завдань уповноваженого підрозділу належить надання методичної та консультаційної допомоги з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, а також проведення організаційної та роз'яснювальної роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції.

Згідно із підпунктами 2, 4 Положення про уповноважену особу, а також підпунктами 2, 4 Посадової інструкції уповноваженої особи до основних завдань уповноваженої особи належить надання методичної та консультаційної допомоги з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, проведення організаційної та роз'яснювальної роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції.

Відповідно до інформації Адміністрації Держприкордонслужби, зазначеній у Довідці, протягом 2016-2019 років періоду було розроблено значну кількість внутрівідомчих актів (наказів, розпоряджень Адміністрації Держприкордонслужби, надання персоналу роз'яснень та методичних рекомендацій з антикорупційної проблематики), зокрема:

наказ Адміністрації Держприкордонслужби від 18 липня 2017 року №58 «Про впровадження механізмів з формування доброчесної поведінки персоналу»;

розпорядження Адміністрації Держприкордонслужби від 12 липня 2017 року №192 «Про надання інформації про близьких осіб»;

розпорядження Адміністрації Держприкордонслужби від 18 грудня 2017 року №362 «Про організацію заходів із забезпечення проведення електронного декларування»;

розпорядження Адміністрації Держприкордонслужби від 15 червня 2018 року №191 «Про удосконалення превентивних антикорупційних механізмів»;

розпорядження Адміністрації Держприкордонслужби від 01 лютого 2018 року №25 «Про організацію контролю за оприлюдненням електронних декларацій»;

розпорядження Адміністрації Держприкордонслужби від 28 лютого 2019 року №48 «Про здійснення моніторингу проходження декларування».

Крім цього, на плановій основі здійснюються заходи з реалізації Стратегії комунікації у сфері запобігання та протидії корупції. Зокрема проведено 8 інтерв'ю з питань антикорупційної політики у центральних та регіональних засобах масової інформації за участі Голови Державної прикордонної служби України, налагоджено систему інформаційного забезпечення проведення медіа-

брифінгів, включаючи прямі трансляції на офіційних сторінках Держприкордонслужби у соціальних мережах, постійно здійснюється моніторинг повідомлень у засобах масової інформації про факти корупційних порушень та відмов від неправомірної вигоди з боку особового складу Держприкордонслужби України.

Розроблено та доведено до особового складу Держприкордонслужби: кодекс поведінки працівників у сфері управління кордонами; відомчі стандарти культури прикордонного контролю; практичний poradnik з професійної етики і запобігання корупції; пам'ятку прикордоннику щодо антикорупційної поведінки.

Забезпечено реалізацію заходів в рамках спільного міжнародного проекту щодо «Формування цілісності, прозорості, доброчесності та відповідальності в управлінні персоналом» в рамках ініціативи Держприкордонслужби та проекту офісу НАТО в Україні.

На виконання спільної з Міжнародної організації з міграції (далі – МОМ) і посольством США програми з підвищення потенціалу служби щодо превенції корупції, розроблено соціальний антикорупційний флаєр, який розповсюджено у міжнародних пунктах пропуску.

Вищевказана інформація щодо антикорупційної реклами розміщена на офіційному сайті Держприкордонслужби за посиланням: <https://dpsu.gov.ua/ua/Antikorupciyna-reklama>.

Знято два соціальних короткометражних антикорупційних відеороликів «Хабарник», «Правильний вибір», які презентовано представникам посольства США в Україні, МОМ, ОБСЄ та співробітникам прикордонних відомств та митних органів інших держав. Зазначені відеоролики розповсюджені в глобальній мережі Інтернет за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=cSNQatgjBZM> – «Хабарник»;

<https://www.youtube.com/watch?v=j9AvdDVHR3U> – «Правильний вибір».

Удосконалено систему мотивації (стимулювання) персоналу, які припинили спробу надання неправомірної вигоди (грошовими преміями за свідому доброчесну поведінку).

Опрацьовано розпорядчі документи щодо запровадження в освітній та виховний процес навчальних закладів Держприкордонслужби антикорупційного модулю за тематикою «Забезпечення доброчесності та запобігання корупції».

У Національній академії Держприкордонслужби вищеназваний модуль впроваджено для вивчення на всіх спеціальностях в навчальну дисципліну «Протидія корупції та злочинності на державному кордоні».

У 2016 році пройшли підготовку за денною формою навчання – 1060 осіб; за дистанційною формою навчання – 390 осіб.

У 2016 році та 2017 року особовий склад прийняв участь у:

- 17 навчальних семінарах, 5 навчальних модулях щодо ознайомлення із передовими міжнародними практиками у сфері запобігання корупції, за участі спеціалістів з міграційних питань США, Німеччини, прикордонної служби Естонії та Консультативної Місії ЄС;

- пройшов підготовку на курсах з питань запобігання корупції (59 осіб – з них: 2 особи – категорія «Б», 57 осіб – категорія «В»).

В системі дистанційного навчання персоналу Держприкордонслужби започаткований навчальний тренінговий курс із вивчення вітчизняного та міжнародного досвіду у сфері запобігання і боротьби з корупцією.

У 2019 році за сприяння Консультативної місії Європейського Союзу розроблено та виготовлено методичний посібник «Кордон без корупції» у кількості 30 000 примірників, що був розповсюджений серед особового складу Держприкордонслужби. У зазначеному посібнику викладена інформація щодо визначення термінів понять, що вживаються в антикорупційному законодавстві, сутність корупційних діянь, окреслено суб'єктів Держприкордонслужби, на яких поширюється дія Закону, розкрита інформація про обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища, представлена інформація щодо відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Також наводиться інформація щодо роз'яснення положень Закону в частині запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, заходів фінансового контролю, захисту викривачів, етичної поведінки військовослужбовців, державних службовців та працівників Держприкордонслужби тощо.

Крім цього, роз'яснювальна робота з питань запобігання та виявлення корупції здійснювалась шляхом публікації відповідних матеріалів у відомчих друкованих періодичних виданнях (газета «Прикордонник України» № 47 від 21 грудня 2018 року – стаття «Чесні статки», у якій надаються роз'яснення щодо положень антикорупційного законодавства у частині фінансового контролю; журнал «Кордон» № 4 від 2016 року – стаття Голови Держприкордонслужби «Виховання нетерпимості до корупції – це та платформа, на якій ми сьогодні навчаємо молоді кадри», у якій викладений матеріал, присвячений реформуванню Держприкордонслужби, зокрема формування в особового складу нульової толерантності до корупційних проявів; журнал «Кордон» № 8 від 2018 року – стаття «Спокуслива служба», у якій викладена інформація про діяльність Держприкордонслужби із боротьби з корупцією у власних лавах; буклет «Основні напрями діяльності та подальшого розвитку Держприкордонслужби у 2019 році»; інформаційно-аналітичне видання «Стратегічний бюлетень прикордонної безпеки України. Біла книга – 2016», у якому викладена інформація стосовно заходів, спрямованих на мінімізацію корупції персоналу та формуванню позитивного іміджу прикордонника; інформаційно-аналітичне видання «Стратегічний бюлетень прикордонної безпеки України. Біла книга – 2017», у якому викладена пам'ятка прикордоннику щодо антикорупційної поведінки; інформаційно-аналітичне видання «Стратегічний бюлетень прикордонної безпеки України. Біла книга – 2018», у якому викладена інформація стосовно заходів з виявлення та протидії корупції у Держприкордонслужбі України).

Підвищення кваліфікації особового складу Адміністрації Держприкордонслужби з антикорупційної проблематики здійснювалось шляхом залучення до семінарів, тренінгів, круглих столів, що проводились, як

іноземними фахівцями (в рамках програм співробітництва з ОБСЄ, НАТО «ВІ», Консультативної місії Європейського Союзу, обміну досвідом з запобігання та протидії корупції прикордонними відомствами суміжних країн тощо), так і в рамках напрацювання ефективних антикорупційних механізмів українськими вченими та практиками.

Протягом 2016-2017 років проведено 15 заходів з підвищення кваліфікації персоналу Адміністрації Держприкордонслужби, на яких було залучено 21 особу, зокрема семінар з питань протидії корупції для випускників Центру ім. Джорджа Маршала (з 01 по 04 лютого 2016 року, м. Гарміш, ФРН); участь у Інтерактивній тренувальній програмі протидії корупції в рамках співробітництва з ОБСЄ (з 15 по 19 лютого 2016 року, м. Кишинів, Молдова); зустріч експертів щодо обговорення співробітництва у сфері протидії корупції в рамках співробітництва з КМЄС (01 березня 2016 року, м. Київ); семінар щодо методики Самооцінки на предмет корупційних ризиків в рамках Ініціативи ВІ НАТО (23 вересня 2016 року, м. Київ); семінар в рамках Програми з виховання доброчесності (ВІ) «Цілісність, прозорість та відповідальна звітність в управлінні персоналом» (05 жовтня 2016 року, м. Київ); семінар в рамках ініціативи НАТО з розбудови доброчесності «ВІ» (27 жовтня 2016 року, м. Київ); семінар «Професійна етика. Боротьба з корупцією» (з 24 по 26 січня 2017 року, м. Київ); семінар «Доброчесність, прозорість та підзвітність в управлінні фінансовими ресурсами» (27 лютого 2017 року, м. Київ); навчальний курс «Протидія корупції, опираючись на аналіз ризиків виникнення корупційних загроз – операційний рівень» в рамках навчального проекту Прикордонної Варти Республіки Польща для підрозділів внутрішньої та власної безпеки Держприкордонслужби (з 04 по 08 вересня 2017 року, м. Хмельницький)

Протягом 2018 року проведено 10 заходів з підвищення кваліфікації особового складу Адміністрації Держприкордонслужби, на яких було залучено 39 осіб. Серед основних заходів можна відмітити: курс тематичного короткострокового семінару «Запобігання корупції» в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України (15 травня 2018 року, м. Київ); круглий стіл з порядком денним «Запобігання корупції» в Генеральному антикорупційному управлінні Румунії (30 серпня 2018 року, м. Сігету Мармаціей, Румунія); День виховання доброчесності для керівного складу органів державної влади України в рамках реалізації програми НАТО з розбудови доброчесності, цілісності, прозорості та зниження корупційних ризиків в роботі оборонних та безпекових інституцій (Програма ВІ), (13 вересня 2018 року, м. Київ); семінар «Цілісність, прозорість та відповідальна звітність в управлінні персоналом», який проведений за участі Представництва НАТО в Україні на базі Національного університету оборони України ім. І. Черняхівського (25 вересня 2018 року, м. Київ); тематичний короткостроковий семінар з підвищення кваліфікації із основних положень Закону для керівного складу Національної гвардії України, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких координується та спрямовується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, що був проведений на базі Національної академії внутрішніх справ (27-28 вересня 2018 року, м. Київ);

круглий стіл на тему «Роль інституту викривачів у запобіганні та протидії корупції в міжнародному вимірі», що був проведений на базі Національної академії внутрішніх справ (02 листопада 2018 року, м. Київ).

Протягом 2019 року проведено 8 заходів з підвищення кваліфікації персоналу Адміністрації Держприкордонслужби, на яких було залучено 30 осіб. Серед основних заходів можна відмітити: короткостроковий навчальний курс на базі Національної академії внутрішніх справ України з протидії корупції під час проведення міжнародних миротворчих операцій, в рамках Робочої програми НАТО з розбудови доброчесності, цілісності, прозорості та зниження корупційних ризиків в роботі оборонних та безпекових інституцій на 2019 рік (12-15 березня 2019 року, м. Київ); круглий стіл тему «Імплементация європейських стандартів запобігання корупції в Україні» на базі Національної академії внутрішніх справ України (22 березня 2019 року, м. Київ); навчальний тренінг щодо впровадження методології «Управління, орієнтоване на результат (RBM), Ціль 2.9.6. Розвиток доброчесності та боротьба з корупцією у Державній прикордонній службі України» (у контексті розроблення проекту Річної національної програми під егідою Комісії Україна-НАТО на 2020 рік, м. Київ).

Антикорупційна програма

Відповідно до частин першої, другої статті 19 Закону антикорупційні програми приймаються, зокрема, в інших центральних органах виконавчої влади та повинні містити оцінку корупційних ризиків у їх діяльності. Такі програми підлягають погодженню Національним агентством.

Комплекс правил і процедур щодо оцінки корупційних ризиків у діяльності органів влади визначено у Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02 грудня 2016 року № 126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848 (далі – Методологія).

Відповідно до пункту 1 розділу II Методології підготовка до проведення оцінки корупційних ризиків включає такі етапи:

прийняття суб'єктом, уповноваженим на затвердження антикорупційної програми, відповідно до частини першої статті 19 Закону, рішення про проведення оцінки корупційних ризиків;

публікація рішення суб'єкта затвердження антикорупційної програми про проведення оцінки корупційних ризиків на офіційному веб-сайті органу влади;

формування комісії (у разі проведення оцінки корупційних ризиків комісією);

розробка робочого плану оцінки корупційних ризиків (далі – робочий план).

Суб'єкт затвердження антикорупційної програми приймає рішення про проведення оцінки корупційних ризиків, яке з метою залучення до складу комісії представників громадськості та експертів не пізніше семи робочих днів до моменту затвердження її складу розміщується на офіційному веб-сайті органу влади (пункт 2 розділу II Методології).

З матеріалів, наданих під час перевірки, встановлено, що у 2017 році наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 21 лютого 2017 року

№ 101АГ «Щодо комісії з оцінки корупційних ризиків» створено Комісію з оцінки корупційних ризиків у діяльності Державної прикордонної служби України (далі – Комісія), затверджено її склад та Положення, а також визначено строки проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності Державної прикордонної служби України, а саме до 22 лютого 2017 року.

Крім того, зазначеним вище наказом встановлено строк направлення на погодження до Національного агентства антикорупційної програми Держприкордонслужби, а саме до 28 лютого 2017 року.

В свою чергу, листом Держприкордонслужби від 02 березня 2017 року № 16-1883/0/6-17 (з урахуванням змін, наданих листом від 07 квітня 2017 року № 16-3126/0/6-17) до Національного агентства направлено антикорупційну програму Державної прикордонної служби України на 2017 рік, затверджену наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 28 лютого 2017 року № 14.

Водночас листом Національного агентства від 13 червня 2017 року № 30-20/18996/17 повернуто вказану вище антикорупційну програму, так як, під час розгляду на засідання Національного агентства проекту рішення про погодження антикорупційної програми, за неї проголосувало тільки два члени Національного агентства, тобто рішення про погодження антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2017 рік прийнято не було, в той же час, до вказаної антикорупційної програми були додані пропозиції та узгоджена позиція про необхідність її доопрацювання.

Після доопрацювання, антикорупційна програма Державної прикордонної служби України на 2017 рік затверджена наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 25 липня 2017 року № 62 та погоджена рішенням Національного агентства від 22 вересня 2017 року № 730 «Про погодження антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2017 рік» з наданням обов'язкових для розгляду пропозицій.

В свою чергу, наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 03 листопада 2017 року № 98 враховано пропозиції Національного агентства та внесені зміни в додаток 1 Антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2017 рік.

Антикорупційна програма Державної прикордонної служби України на 2018 рік затверджена наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 27 лютого 2018 року № 116АГ та погоджена рішенням Національного агентства від 23 серпня 2018 року № 1852 «Про погодження антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2018 рік» з наданням обов'язкових для розгляду пропозицій.

Наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 25 вересня 2018 року № 438АГ затверджено нову редакцію Антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2018 рік з врахуванням пропозицій наданих Національним агентством.

Водночас під час перевірки встановлено, що в порушення вимог пункту 2 розділу II Методології накази про початок або про проведення оцінки корупційних ризиків в Держприкордонслужбі під час підготовки вказаних антикорупційних програм, а саме за 2017 та 2018 роки, не видавалися.

В свою чергу, в межах підготовки антикорупційної програми за 2019 рік, Адміністрацією Держприкордонслужби видано розпорядження від 29 грудня 2018 року № 403 «Про проведення оцінки корупційних ризиків», в якому визначено строки стосовно визначення пропозицій щодо кандидатур для роботи в Комісії та аналізу результатів виконання заходів антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2018 рік.

Наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 31 січня 2019 року № 49АГ «Про утворення комісії з оцінки корупційних ризиків» затверджено склад Комісії та Положення про неї, а також зазначено про втрату чинності наказу від 21 лютого 2017 року № 101АГ «Щодо комісії з оцінки корупційних ризиків».

Крім того, наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 11 лютого 2019 року № 66-АГ «Про проведення оцінки корупційних ризиків» було визначено строк проведення оцінки корупційних ризиків, а саме до 15 лютого 2019 року.

Антикорупційна програма Державної прикордонної служби України на 2019 рік затверджена наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 25 березня 2019 року № 163АГ (з урахуванням внесених змін наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 06 травня 2019 року № 463АГ) та погоджена рішенням Національного агентства від 11 травня 2019 року № 1325 «Про погодження антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на 2019 рік» з наданням обов'язкових для розгляду пропозицій.

Щодо виконання антикорупційних заходів у 2018 році, вказану інформацію надано листами Держприкордонслужби від 12 квітня 2018 року № 0.62-3540/0/6-18, від 12 липня 2018 року № 0.188-6775/0/6-18-Вих, від 05 жовтня 2018 року № 0.188-9945/0/6-18-Вих та від 15 січня 2019 року № 0.188-451/0/6-19-Вих.

Відповідно до інформації, наданої у листі Держприкордонслужби від 15 січня 2019 року № 0.188-451/0/6-19-Вих, що антикорупційною програмою Державної прикордонної служби України передбачено виконання заходів з реалізації засад загальної відомчої політики щодо:

- забезпечення системного підходу до запобігання і протидії корупції;
- реалізації антикорупційної політики в кадровому менеджменті, формування негативного ставлення до корупції;
- здійснення заходів щодо дотримання вимог фінансового контролю, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- запобігання корупції у сфері публічних закупівель, удосконалення системи внутрішнього контролю в органах Державної прикордонної служби України;
- створення умов для повідомлень про факти порушення вимог антикорупційного законодавства, надання допомоги особам, які повідомляють про порушення вимог антикорупційного законодавства.

За результатами аналізу звіту встановлено, що Держприкордонслужба вживала достатніх заходів для реалізації засад загальної відомчої політики.

За результатами аналізу звіту встановлено, що Держприкордонслужбою здійснювалися заходи для проведення навчань та поширення інформації щодо

антикорупційного спрямування, так були виконані всі 8 запланованих заходів згідно з антикорупційною програмою.

Таким чином під час перевірки встановлено, порушення вимог пункту 2 розділу II Методології внаслідок відсутності наказів про початок або про проведення оцінки корупційних ризиків в Державній прикордонній службі України під час підготовки антикорупційних програм Державної прикордонної служби України на 2017 та 2018 роки.

Щодо антикорупційних програм юридичних осіб, які входять до сфери управління Державної прикордонної служби України

Керівниками юридичних осіб, визначених у пунктах 1, 2 частини другої статті 62 Закону, в обов'язковому порядку затверджуються антикорупційні програми. До таких юридичних осіб належать:

державні, комунальні підприємства, господарські товариства (у яких державна або комунальна частка перевищує 50 відсотків), де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує п'ятдесят осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень;

юридичні особи, які є учасниками попередньої кваліфікації, учасниками процедури закупівлі відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель» (зараз – Закон України «Про публічні закупівлі»), якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень.

Крім того, частиною п'ятою цієї статті Закону визначено, що в таких юридичних особах для їх реалізації призначається особа, відповідальна за реалізацію антикорупційної програми (далі – Уповноважений), правовий статус якої визначається цим Законом.

Так, згідно з частиною першою статті 64 Закону Уповноважений є посадовою особою юридичної особи, що призначається відповідно до законодавства про працю керівником юридичної особи або її учасниками (засновниками) у порядку, передбаченому ухваленою антикорупційною програмою.

З матеріалів наданих під час перевірки, встановлено, що у Державній прикордонній службі України наявна юридична особа, яка підпадає під критерії зазначені вище, а саме Державне підприємство «Дирекція з будівництва та обслуговування прикордонної інфраструктури».

Антикорупційна програма вказаного вище підприємства затверджена наказом Дирекції з будівництва та обслуговування прикордонної інфраструктури від 01 березня 2018 року № 14.

Крім того, наказом Дирекції з будівництва та обслуговування прикордонної інфраструктури від 04 червня 2018 року № 20 призначено Уповноваженого з антикорупційної програми.

Забезпечення умов для повідомлення про порушення вимог Закону та розгляд таких повідомлень, розгляд повідомлень про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення

Згідно з частиною четвертою статті 53 Закону державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування забезпечують умови для повідомлень їх працівниками про порушення вимог Закону іншою особою, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку.

Підпунктом 3 пункту 12 розділу II Завдань і заходів з виконання Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 265, передбачено до січня 2016 року забезпечення державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування можливості для внесення повідомлень про корупцію, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку.

На офіційному вебсайті Держприкордонслужби створено механізм для подання заяв громадянами у т.ч. анонімних, які можуть надходити:

- на телефони відомчої служби «Довіра» (044)527-63-63, 0 800 218 808 та уповноваженої особи Адміністрації Держприкордонслужби з питань запобігання та виявлення корупції полковника юстиції Ляшука С.Ф. (044) 527-64-56;

- через офіційний вебсайт за посиланням, натиснувши інтерактивну кнопку **ПОВІДОМИТИ ПРО ФАКТ КОРУПЦІЇ** за посиланням <https://dpsu.gov.ua/ua/zarobigannya-korupciyi>;

- засоби електронного зв'язку dovira@dpsu.gov.ua.

Окрім того, на офіційному вебсайті Держприкордонслужби в розділі «Запобігання корупції» розміщена контактна інформація про керівників підрозділів забезпечення внутрішньої безпеки Держприкордонслужби та рубрика «ПОРАДИ ВИКРИВАЧЕВІ» (<https://dpsu.gov.ua/ua/povidomiti-pro-fakti-korupcii>).

У Держприкордонслужбі створено окремий підрозділ – Контактний центр Держприкордонслужби, в якому функціонує відділ служби «Довіра», із режимом роботи понеділок-четвер з 09.00-17.00, п'ятниця 09.00-16.00.

Ведення обліку працівників, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень

Відповідно до частини першої статті 65 Закону за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в частині першій статті 3 Закону, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

Згідно з підпунктом 7 пункту 5 Типового положення до завдань уповноваженого підрозділу належить ведення обліку працівників притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.

Наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 24 березня 2016 року №38 «Про впорядкування проведення службових розслідувань у Державній

прикордонній службі України» створена система управлінського нагляду за якісним проведенням службових розслідувань за фактами правопорушень; оперативного реагування на тенденції, що негативно впливають на морально-психологічний стан персоналу.

Наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 11 квітня 2016 року № 49 «Про удосконалення діяльності органів управління із зміцнення військової дисципліни та правопорядку у Державній прикордонній службі України» впроваджена Методика, та визначена відповідальність органів управління за ефективність профілактичної роботи з підлеглим персоналом відповідно до сфери службової діяльності.

Адміністрацією Держприкордонслужби ведеться облік працівників Держприкордонслужби, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (у 2016 – 101 особа, у 2017 – 73 особи, у 2018 – 84 особи, у 2019 – 43 особи).

Під час перевірки випадків притягнення до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівників Адміністрації Держприкордонслужби не виявлено.

Проведення експертизи проектів нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів

Відповідно до підпункту 1 пункту 9 Типового положення працівники уповноважених підрозділів можуть залучатися до проведення експертизи проектів нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів, що видаються державним органом, з метою виявлення причин, що призводять чи можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та внесення відповідних пропозицій щодо їх усунення.

Згідно з підпунктом 1 пункту 9 Положення про уповноважену особу уповноважена особа може залучатися до проведення експертизи проектів нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів, що видаються структурними підрозділами Держприкордонслужби, з метою виявлення причин, що призводять чи можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Відповідно до підпункту 1 пункту 9 Посадової інструкції уповноваженої особи Помічник Голови Держприкордонслужби (уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції) за вказівкою Голови Держприкордонслужби може залучатися до проведення експертизи проектів нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів, що видаються Адміністрацією Держприкордонслужби, з метою виявлення причин, що призводять чи можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Відповідно до пунктів 86, 87 Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1242 (втратила чинність 07 березня 2018 року), передбачено візування керівником або посадовою особою структурного підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції проектів наказів з

основної діяльності, адміністративно-господарських питань та додатків до них, а також проектів наказів (розпоряджень) з кадрових питань (особового складу) залежно від їх видів.

Пунктом 82 Типової інструкції з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 року № 55, передбачено, що проекти наказів (розпоряджень) з основної діяльності, адміністративно-господарських питань у разі їх підготовки у паперовій формі та додатки до них візуються керівником або посадовою особою структурного підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції. Окрім того, передбачено, що проекти наказів (розпоряджень) з кадрових питань залежно від їх видів візуються посадовими особами структурного підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції.

Відповідно до пункту 3.1.3 Інструкції з діловодства в Адміністрації Державної прикордонної служби України, затвердженої наказом Голови Держприкордонслужби від 26 вересня 2017 року № 80, проекти наказів з основної діяльності, адміністративно-господарських питань та додатки до них візуються, в тому числі, керівником або посадовою особою структурного підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції. Проекти наказів з кадрових питань (особового складу) залежно від видів наказів візуються, в тому числі, посадовими особами структурного підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції.

Уповноваженим підрозділом (особою) проведено експертизи нормативно-правових актів та організаційно-розпорядчих документів Адміністрації Держприкордонслужби:

2016 рік – 193 накази, з яких 14 з питань організаційної діяльності, 21 з питань адміністративно-господарської діяльності, 158 – по особовому складу, а також 18 розпоряджень;

2017 рік – 37 наказів, з яких 7 з питань організаційної діяльності, 6 з питань адміністративно-господарської діяльності, 24 – по особовому складу, а також 21 розпорядження;

2018 рік – 86 наказів, з яких 15 з питань організаційної діяльності, 24 з питань адміністративно-господарської діяльності, 47 – по особовому складу, а також 55 розпоряджень;

2019 рік – 22 накази, з яких 3 з питань організаційної діяльності, 7 з питань адміністративно-господарської діяльності, 12 – по особовому складу, а також 14 розпоряджень.

Законодавча база та нормативно-регулятивні акти щодо діяльності Держприкордонслужби (які підлягають розголошенню), викладені у відкритому доступі на Інтернет вебсайті Держприкордонслужби http://dpsu.gov.ua/ua/law_base.

Згідно з інформацією, викладеною у Довідці, протягом 2016-2019 років запитів та зауважень від громадськості щодо проведених антикорупційних експертиз нормативно-правових актів органу чи їх проектів не надходило.

Участь уповноваженого підрозділу у проведенні службових розслідувань (перевірок), внутрішнього аудиту

Згідно із пунктом 8 Типового положення працівники уповноваженого підрозділу органу виконавчої влади проводять або беруть участь у проведенні в установленому порядку службового розслідування (перевірки) в органі виконавчої влади з метою виявлення причин та умов, що призвели до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи невиконання вимог антикорупційного законодавства.

Пунктом 8 Положення про уповноважену особу передбачено, що уповноважена особа здійснює контроль або приймає участь у проведенні в установленому порядку службового розслідування (перевірки) в органах Держприкордонслужби з метою виявлення причин та умов, що призвели до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи невиконання вимог антикорупційного законодавства.

Відповідно до пункту 8 Посадової інструкції уповноваженої особи Помічник Голови Держприкордонслужби (уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції) може брати участь у проведенні в установленому порядку службового розслідування (перевірки) в Адміністрації Держприкордонслужби з метою виявлення причин та умов, що призвели до корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи невиконання вимог антикорупційного законодавства.

Наказом Адміністрації Держприкордонслужби від 14 лютого 2005 року № 111 затверджено Інструкцію про порядок проведення службового розслідування у Державній прикордонній службі України (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2005 року за № 261/10541) (далі – Інструкція про порядок проведення службових розслідувань).

Відповідно до абзацу сьомого пункту 2 Інструкції про порядок проведення службових розслідувань службове розслідування в обов'язковому порядку проводиться у разі вчинення правопорушення, що містить ознаки кримінального правопорушення або адміністративного корупційного правопорушення.

Згідно з абзацом другим пункту 3 вказаної Інструкції якщо під час службового розслідування буде з'ясовано, що правопорушення військовослужбовця містить ознаки адміністративного корупційного правопорушення, чи одержано інформацію про вчинення такого правопорушення військовослужбовцем, начальник (командир) органу Держприкордонслужби зобов'язаний у межах своїх повноважень вжити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про його вчинення прокурору та спеціально уповноваженому суб'єктові у сфері протидії корупції.

Під час перевірки встановлено, що з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції протягом 2016-2019 років залучалась до проведення 14 службових розслідувань:

2016 рік – 7 службових розслідувань;

2017 рік – 3 службових розслідування;

2018 рік – 3 службових розслідування;

2019 рік – 1 службове розслідування.

Підпунктом 2 пункту 9 Типового положення передбачено, що працівники уповноваженого підрозділу можуть залучатись до проведення внутрішнього аудиту органу виконавчої влади в частині дотримання вимог антикорупційного законодавства.

Під час перевірки встановлено, що уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції до проведення внутрішнього аудиту Адміністрації Держприкордонслужби в частині дотримання вимог антикорупційного законодавства не залучався.

Організація та проведення спеціальних перевірок

Відповідно до частини першої статті 56 Закону стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком, перелік яких затверджується Національним агентством, проводиться спеціальна перевірка, у тому числі щодо відомостей, поданих особисто.

Відповідно до примітки до статті 56 Закону посадами, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, є, серед іншого, посади, які належать до посад державної служби категорії «А» або «Б», та посади, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців.

Перелік посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського складу, та граничних військових звань за цими посадами в Державній прикордонній службі України затверджений Указом Президента України від 21 березня 2002 року № 277.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону організація проведення спеціальної перевірки покладається на керівника (заступника керівника) державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування або їх апарату, на зайняття посади в якому претендує особа, крім випадків, установлених законом. Для забезпечення організації проведення спеціальної перевірки керівник відповідного державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування або їх апарату може визначити відповідальний структурний підрозділ.

Згідно з частиною другою статті 58 Закону рішення про призначення (обрання) або про відмову у призначенні (обранні) на посаду, пов'язану із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, приймається після проведення спеціальної перевірки.

У довідці в.о. начальника управління кадрового менеджменту полковника О. Харченка від 09 серпня 2019 року зазначено, що протягом 2016-2019 років спеціальну перевірку стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, в тому числі керівників територіальних органів, а також керівників державних підприємств, установ,

організацій, інших суб'єктів господарювання державної форми власності та їх заступників, призначення яких здійснюється Адміністрацією Держприкордонслужби, не проводили, керуючись абзацом п'ятим частини першої статті 56 Закону, згідно з яким спеціальна перевірка не проводиться щодо претендентів, які перебувають на посадах в державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування та призначаються в порядку переведення чи просування по службі на посади в межах того ж органу або призначаються в порядку переведення на посади в інших державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування.

**Дотримання вимог Закону щодо подання особами,
уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого
самоврядування, декларацій відповідно до Закону та повноти перевірки і
повідомлення Національного агентства про випадки неподання або
несвоєчасного подання таких декларацій**

Частиною другою статті 49 Закону визначено, що державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, а також юридичні особи публічного права зобов'язані перевіряти факт подання суб'єктами декларування, які в них працюють (працювали), відповідно до Закону декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація), та повідомляти Національне агентство про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному ним порядку.

Згідно з пунктом 3 Порядку перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затвердженого рішенням Національного агентства від 06 вересня 2016 року № 19, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 листопада 2016 року за № 1479/29609 (далі – Порядок), перевірка факту подання декларацій та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій покладаються на уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції відповідного органу, або інший структурний підрозділ такого органу, визначений керівником органу.

Відповідно до частини першої статті 45 Закону особи, зазначені у пункті 1, підпунктах «а» і «в» пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

Строки перевірки факту подання особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, декларацій відповідно до Закону визначені пунктом 4 Порядку.

Так, згідно з підпунктом 1 пункту 4 Порядку відповідальний підрозділ (особа) відповідного органу, а також Національне агентство у випадках,

визначених Законом, перевіряє факт подання щорічної декларації суб'єктів декларування – протягом 10 робочих днів з граничної дати подання таких декларацій.

Відповідно до пункту 5 Порядку відповідальний підрозділ (особа) органу, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, перевіряє факт подання декларацій шляхом пошуку та перегляду інформації в публічній частині Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Пунктом 6 Порядку визначено, що у випадку встановлення факту неподання чи несвоечасного подання декларацій суб'єктами декларування відповідно до вимог Закону відповідальний підрозділ (особа) органу, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, повідомляє про це Національне агентство упродовж трьох робочих днів з дня виявлення такого факту. Повідомлення Національного агентства про факт неподання чи несвоечасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (додаток 1), надсилається засобами поштового зв'язку (рекомендованим листом з повідомленням про вручення). Зазначене повідомлення надсилається відповідним органом окремо за кожним фактом такого неподання чи несвоечасного подання.

Під час перевірки комісії надано копію листа Адміністрації Держприкордонслужби від 10 квітня 2019 року № 0.188-3599/0/6-19-Вих, яким Адміністрація Держприкордонслужби поінформувала Національне агентство та Управління запобігання корупції та проведення люстрації Міністерства внутрішніх справ України про виконання вимог Закону щодо подання суб'єктами декларування декларацій за 2018 рік та зазначила про несвоечасне (03 квітня 2019 року) подання щорічної декларації за 2018 рік старшим офіцером Адміністрації Держприкордонслужби Малишевим С.В.

Водночас в порушення пункту 6 Порядку Адміністрація Держприкордонслужби повідомила Національне агентство про факт несвоечасного подання Малишевим С.В. щорічної декларації за 2018 рік не за формою згідно з додатком 1 до Порядку.

Окрім того, відповідно до абзацу другої частини другої статті 45 Закону особи, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність, зазначену у підпунктах «а» і «в» пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3, зобов'язані наступного року після припинення діяльності подавати в установленому частиною першою цієї статті порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік (декларація після звільнення).

Згідно з підпунктом 3 пункту 4 Порядку відповідальний підрозділ (особа) відповідного органу, а також Національне агентство у випадках, визначених Законом, перевіряє факт подання декларації суб'єктів декларування, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, – протягом 10 робочих днів з граничної дати подання таких декларацій наступного за звітним року, у якому було припинено таку діяльність.

Під час перевірки встановлено, що Адміністрація Держприкордонслужби в порушення підпункту 3 пункту 4 та пункту 6 Порядку перевірила та повідомила про факт несвоєчасного (02 квітня 2019 року) подання декларації за 2018 рік суб'єктом декларування, який припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, Петровим О.В. (обіймав посаду старшого офіцера відділу організації міжнародних заходів та протоколу управління міжнародного співробітництва та євроінтеграції Департаменту аналізу та оцінки інформації Адміністрації Держприкордонслужби) лише 30 серпня 2019 року листом № 0.188-8323/0/6-19-Вих.

Таким чином, під час перевірки встановлено порушення Адміністрацією Держприкордонслужби:

- вимог пункту 6 Порядку, а саме повідомлення Національного агентства про факт несвоєчасного подання Малишевим С.В. щорічної декларації за 2018 рік не за формою згідно з додатком 1 до вказаного Порядку;

- вимог підпункту 3 пункту 4 та пункту 6 Порядку, а саме порушення строків проведення перевірки та повідомлення Національного агентства про факт несвоєчасного подання декларації після звільнення Петровим О.В.

Резолютивна частина:

За результатами проведеної планової перевірки встановлено:

- порушення вимог пункту 6 Порядку перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 06 вересня 2016 року № 19, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 листопада 2016 року за № 1479/29609, а саме повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про факт несвоєчасного подання Малишевим С.В. щорічної декларації за 2018 рік не за встановленою формою;

- порушення вимог підпункту 3 пункту 4 та пункту 6 Порядку перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 06 вересня 2016 року № 19, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 листопада 2016 року за № 1479/29609, а саме порушення строків повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про факт несвоєчасного подання декларації після звільнення Петровим О.В.;

- недодержання пункту 2 розділу II Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 року № 126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848, в частині відсутності наказу про початок (чи про проведення)

оцінки корупційних ризиків в Державній прикордонній службі України та не оприлюднення відповідного рішення на офіційному вебсайті Державної прикордонної служби України у 2017 та 2018 роках

- невідповідність Посадової інструкції помічника Голови Державної прикордонної служби України (уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції), затвердженої Головою Державної прикордонної служби України від 27 грудня 2018 року, пункту 6 Типового положення про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 вересня 2013 року № 706, в частині покладення на уповноважену особу обов'язків, що не належать або виходять за межі її повноважень чи обмежують виконання покладених на неї завдань.

Висновки:

За результатами проведеної планової перевірки пропонується:

1. Національному агентству з питань запобігання корупції прийняти до відома та врахування в роботі інформацію, викладену в акті планової перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» в Адміністрації Державної прикордонної служби України.

2. Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення до Адміністрації Державної прикордонної служби України копії акта планової перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» в Адміністрації Державної прикордонної служби України.

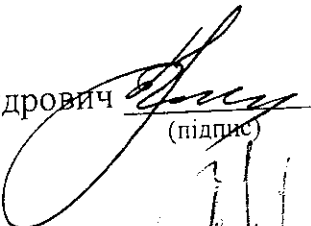
3. Адміністрації Державної прикордонної служби України рекомендувати:

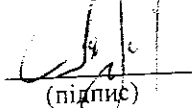
- утворити та забезпечити функціонування самостійного відокремленого та функціонально незалежного структурного підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції;

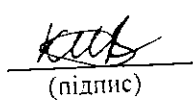
- під час підготовки антикорупційної програми Державної прикордонної служби України на подальші періоди та її перегляду забезпечити дотримання вимог Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 року № 126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848;

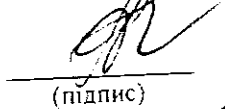
- привести Посадову інструкцію помічника Голови Державної прикордонної служби України (уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції), затверджену Головою Державної прикордонної служби України від 27 грудня 2018 року, у відповідність до пункту 6 Типового положення про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 вересня 2013 року № 706.

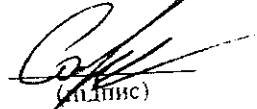
Підписи уповноважених осіб Національного агентства з питань запобігання корупції:

Уповноважена особа Національного агентства Підорін Олександр Олександрович (підпис) 09.09.2019 року

Уповноважена особа Національного агентства Гармаш Олена Олександрівна (підпис) 09.09.2019 року

Уповноважена особа Національного агентства Коваль Ірина Володимирівна (підпис) 09.09.2019 року

Уповноважена особа Національного агентства Панасюк Катерина Валеріївна (підпис) 09.09.2019 року

Уповноважена особа Національного агентства Савіч Сергій Володимирович (підпис) 09.09.2019 року

Ознайомлено: _____ 2019 року
(посада, ПІБ) (підпис)

Відмітка про відмову об'єкта перевірки ознайомлюватися з актом (у разі наявності таких обставин):

(прізвище, ім'я та по батькові, підпис уповноваженої особи Національного агентства з питань запобігання корупції)